

Катренко Олександр Михайлович

Біографія

КАТРЕНКО ОЛЕКСАНДР (сир. — Катрухін Олександр, ін. псевд. — Кирпатий Олександр, Хомівченко Олександр; 14.10.1859 —р. см. невід.) — письменник.

Належав до генерації українських літераторів, яка дебютувала в 90-х роках XIX ст. з новими темами й новою чи оновленою формою і названа І. Франком "молодою Україною".

Збереглися нечисленні відомості про життєвий шлях Олександра Катренка: жив і працював на Харківщині, належав до апологетів О. Кониського, надсилав йому свої твори для Друку, насамперед у журналі "Зоря" (Львів). Згодом став автором і палким прихильником "Літературно-наукового вістника", друкувався також у журналі "Дзвінок", "Руслан"; в "Киевской старине" публікував статті на історичні та етнографічні теми: "Из времен нашествия шведов на Россию" (1884), "Из народных рассказов о слободско-украинских помещиках" (1885) та ін. Твори виходили окремими книжечками — метеликами й невеличкими збірками: "Чумацьке лихо" (Х., 1890), "Дохтор" (Х., 1890), "На панському обіді" (Х., 1890), "Омелько Цуценя" (Л., 1899), "Пан Природа й інші нариси" (Л., 1901), "Лихо розуму не тлумить, а бурхає" (Х., 1902). Героїв своїх побутових і побутово-психологічних образків та оповідань він знаходив у колах пореформеного селянства й дрібно-маєткового панства — "До лиха та ще лихо" (1889), "Як чоловік собі науку здобував" (1892), "Закон смерті" (1899), "Завірюха" (1900), "Пан Природа" (1901), "Из записок народолюбця" (1902) та ін.

Листувався з І. Франком, який редагував, видавав і популяризував його твори, називав їх автора "учеником Достоевського" за те, що той любив "малювати хворих, змучених, вибитих із колії людей, важкі ситуації, тривожні настрої". Тривалий час листувався з Б. Грінченком, книжки якого з дарчими написами й тепер зберігаються в книжковій колекції Грінченка (НБУ НАН України).

Дата смерті Олександра Катренка невідома, принаймні ще 1918 р. він звертався з листом до І. Стешенка. Вивчення біографії цього письменника, дослідження його творчої спадщини — одна з перспектив сучасного українознавства.